

Tanulási eredmények Alkotmányjog 1 tárgyból (jogász szak)

A tanulási eredmények megmutatják, hogy a tananyag egyes részeivel, ismeretelemeivel kapcsolatban milyen tudást, illetve képességet kell megszerezniük a félév során. A hatályos jogszabályok az egyes felsőoktatási szakok képzési és kimeneti követelményeit – köztük a jogászok által elsajátítandó szakmai kompetenciákat is – a tanulási eredmények alapján, ezen belül a “tudás”, a “képesség”, az “attitűd”, valamint az “autonómia és felelősség” fogalmi szerinti bontásban határozzák meg. Az alábbiakban olvasható tanulási eredmények összefoglalása a jogász képzés Alkotmányjog 1 tárgyához kapcsolódó tanulási eredményeket tartalmazza, tudás, képesség és attitűd szerint.

Ismeretelem	Tudás	Képesség	Attitűd
az alkotmány fogalma	tisztában van az alkotmány funkciójával és fogalmi elemeivel, formai sajátosságaival, az alkotmányban foglalt normák sajátosságaival és az azokkal szemben megfogalmazott alkotmányelméleti követelményekkel	meg tudja különböztetni az alkotmányt és az alkotmányos normákat más normaszövegektől	elkötelezett az alkotmány fogalmi elemeinek érvényesülése mellett
az alkotmányok típusai	ismeri az alkotmányok alkotmányelméleti tipizálásának szempontjait és a lehetséges alkotmány-típusokat	képes kategóriákba sorolni, jellemzőik szerint minősíteni általa nem ismert alkotmányszövegeket	elkötelezett a jogállami alkotmány mellett
alkotmányozás	meg tudja határozni az alkotmányozás fogalmát, tisztában van annak alapvető követelményeivel és lehetséges eljárásaival	képes azonosítani és értékelni egy alkotmányozási folyamat legfőbb jellemzőit	
alkotmánymódosítás	meg tudja határozni az alkotmánymódosítás fogalmát, ismeri annak magyar szabályozását	képes elhatárolni egymástól az alkotmányozás és az alkotmánymódosítás aktusát	
az alkotmány stabilitása	tisztában van az alkotmány stabilitásának jelentőségével, ismeri az alkotmány stabilitásának jellemző eljárási és tartalmi biztosítékait, tudja, hogy ezek közül melyek érvényesülnek a magyar alkotmányjogban	az alkotmány stabilitásának biztosítékai tükrében képes elemezni és értékelni egy általa nem ismert alkotmány stabilitását	
alkotmányos alapelvek	ismeri az alkotmányos alapelveket, azok funkcióját és forrását	képes felismerni egy-egy alkotmányos intézmény, vagy norma kapcsolatát valamely alkotmányos alapelvvvel, továbbá képes elemezni és értékelni, hogy az mennyiben szolgálja az alapelv érvényesülését	elkötelezett az alkotmányos alapelvek érvényesülése mellett
demokratikus hatalomgyakorlás	meg tudja határozni a demokratikus hatalomgyakorlás követelményének lényegét, tudja, hogyan jelenik meg a magyar alkotmányjogban, az Alkotmánybíróság gyakorlatban	képes felismerni egy-egy alkotmányos intézmény, vagy norma kapcsolatát a demokratikus hatalomgyakorlás alapelvével, továbbá képes elemezni és értékelni, hogy az	

		mennyiben szolgálja az alapelv érvényesülését	
hatalommegosztás	meg tudja határozni a hatalommegosztás követelményének lényegét, tudja, hogyan jelenik meg a magyar alkotmányjogban, az Alkotmánybíróság gyakorlatban	képes felismerni egy-egy alkotmányos intézmény, vagy norma kapcsolatát a hatalommegosztás alapelvével, továbbá képes elemezni és értékelni, hogy az mennyiben szolgálja az alapelv érvényesülését	
jogállamiság	meg tudja határozni a jogállamiság követelményének lényegét, tudja, hogyan jelenik meg a magyar alkotmányjogban, az Alkotmánybíróság gyakorlatban	képes felismerni egy-egy alkotmányos intézmény, vagy norma kapcsolatát a jogállamiság alapelvével, továbbá képes elemezni és értékelni, hogy az mennyiben szolgálja az alapelv érvényesülését	
emberi jogok	meg tudja határozni az emberi jogok biztosítására vonatkozó alkotmányos követelmény lényegét, tudja, hogyan jelenik meg a magyar alkotmányjogban, az Alkotmánybíróság gyakorlatban	képes felismerni egy-egy alkotmányos intézmény, vagy norma kapcsolatát az emberi jogok biztosításának alapelvével, továbbá képes elemezni és értékelni, hogy az mennyiben szolgálja az alapelv érvényesülését	
a szuverenitás fogalmi elemei és formái	ismeri a szuverenitás fogalmát és formáit, ennek megjelenését a magyar alkotmányjogban		
a szuverenitás nemzetközi jogi és európai jogi vonatkozásai	meg tudja határozni, hogyan kapcsolódik az állami szuverenitás az államok nemzetközi közösségében való részvételhez, illetve az EU-ban való tagsághoz, ismeri az erre vonatkozó alaptörvényi előírásokat		
alkotmányvédelem	ismeri az alkotmányvédelem fogalmát és alapintézményeit (állami, nemzetközi és társadalmi szervezetek, előbbi csoportján belül kiemelten az alkotmánybíráskodás és a normabíráskodás)	képes elemezni és értékelni egy intézmény alkotmányvédelemben betöltött szerepét	
alkotmányértelmezés	ismeri az alkotmányértelmezés fogalmát, funkcióját és főbb módszereit (textualista, originalista, teleologikus, pragmatikus, kontextuális, morális), ismeri az Alaptörvény értelmezésére vonatkozó rendelkezéseit	képes felismerni, hogy egy jogi érvelés mely főbb alkotmányértelmezési módszereket alkalmaz	
a jogforrás fogalma	ismeri a jogforrások fogalmi elemeit és típusait, az egyes jogforrástípusokat meghatározó alaptörvényi és a jogalkotási törvényben foglalt szabályokat	képes azonosítani és kategóriába sorolni egy általa korábban nem ismert jogforrást	

alkotmány a jogforrási rendszerben	ismeri az alkotmány és az Alaptörvény helyét és szerepét a jogforrási rendszerben		
a nemzetközi jog forrásai a jogforrási rendszerben	tudja, hogy a magyar alkotmány jog hogyan rendezi a nemzetközi és a belső jog viszonyát, ismeri a kollízió következményeit	egy általa korábban nem ismert nemzetközi jogi jogforrást el tud helyezni a magyar jogrendszerben	
uniós jogforrások a jogforrási rendszerben	ismeri az uniós jog és a magyar jog viszonyának alaptörvényi alapjait, a kollízió következményeit	egy általa korábban nem ismert európai uniós jogforrást el tud helyezni a magyar jogrendszerben	
törvény	ismeri a törvény fogalmát és a vonatkozó alaptörvényi szabályokat, tisztában van a törvényi szabályozási szint garanciális jelentőségével	képes elemezni és értékelni, hogy egy szabályozási kérdés törvényi szintre tartozik-e	
rendelet	ismeri a rendelet fogalmát és fajtáit, a magyar rendelettípusokat és az azokra vonatkozó alaptörvényi előírásokat		
szervezetszabályozó normatív aktusok	ismeri a szervezetszabályozó normatív aktus fogalmát és hazai típusait	képes elemezni és értékelni, hogy valamely kérdéskör jogszabályi vagy más normatív aktusban való szabályozást igényel-e	
bírói jog és szokásjog	tudja, hogyan jelenik meg a bírói jog és a szokásjog az alkotmányjogban, ismeri ezek szerepét		
rendkívüli jogforrások	ismeri a rendkívüli jogforrások fogalmát és funkcióját, ezek hazai típusait		
a jogszabályok érvényessége	ismeri a jogszabályok érvényességének fogalmát és kritériumait	képes arra, hogy megállapítsa, egy általa nem ismert jogszabály érvényes-e	elkötelezett amellett, hogy csak érvényes jogszabályokat alkalmazzon
hatályosság	ismeri a hatályosság, a területi, személyi, tárgyi és időbeli hatály fogalmát	képes azonosítani és alkotmányjogi szempontból értelmezni és értékelni egy jogszabály hatályára vonatkozó, általa nem ismert rendelkezéseket	
alkalmazhatóság	ismeri az alkalmazhatóság fogalmát, annak az érvényességhez és a hatályossághoz való viszonyát		
a jogalkotásra vonatkozó jogállami követelmények	ismeri a jogalkotásra vonatkozó jogállami követelményeket, azok forrását és funkcióját	képes felismerni, hogy egy általa nem ismert normaszövegben a jogalkotásra vonatkozó mely jogállami követelmények érvényesülése lehet problematikus	elkötelezett a jogalkotásra vonatkozó jogállami követelmények érvényesülése mellett
normavilágosság	ismeri a normavilágosság	képes a normavilágosság	

	fogalmát, annak alaptörvényi alapjait és megjelenését az Alkotmánybíróság gyakorlatában	követelménye szempontjából értékelni egy általa nem ismert normaszöveget	
terhes visszaható hatályú jogalkotás tilalma	ismeri a terhes visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, annak alaptörvényi alapjait és megjelenését az Alkotmánybíróság gyakorlatában	képes a terhes visszaható hatályú jogalkotás követelménye szempontjából értékelni egy általa nem ismert normaszöveget	
kellő felkészülési idő	ismeri a kellő felkészülési idő fogalmát, annak alaptörvényi alapjait és megjelenését az Alkotmánybíróság gyakorlatában	képes a kellő felkészülési idő követelménye szempontjából értékelni egy általa nem ismert normaszöveget	
szerzett jogok védelme	ismeri a szerzett jogok és várományok védelmének fogalmát, annak alaptörvényi alapjait és megjelenését az Alkotmánybíróság gyakorlatában	képes a szerzett jogok védelme szempontjából értékelni egy általa nem ismert normaszöveget	
jogforrások kollíziója	ismeri a jogforrások kollíziójának egyes eseteit és jogkövetkezményeit, azok feloldásának technikáit	képes egy kollíziós esetet megfelelő esetkörbe sorolni, és megállapítani az adott kollízió alkotmányjogi következményét	
politikai közösség, politikai és kulturális nemzet	ismeri, hogy milyen jogintézmények fejezik ki a politikai közösséget, a magyar alkotmányjogban ismeri a kapcsolódó szabályozás alapjait	képes a politikai közösség határait és azok változását értelmezni a jogintézmények szabályozásának változása alapján	elkötelezett a politikai közösség inkluzivitása mellett
állampolgárság alkotmányjogi tartalma	ismeri az állampolgárság, mint az állam és az egyén közötti jogviszony sajátosságait (beleértve a kettős vagy többes állampolgárság, valamint az uniós polgárság jellemzőit) és tartalmi összetevőit (státuszjogok, állampolgári kötelezettségek)		elkötelezett az állampolgársági jogviszony jogi védelme mellett
állampolgárság melletti, más jogi státusok	ismeri az egyes alapfogalmak (hontalanság, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, valamint a harmadik országbeli állampolgárok letelepedése, menedékjog, visszaküldés tilalma) jelentését, a jogintézmények alapvető vonásait		elkötelezett a szabad mozgás és a humanitárius szempontú állami segítségnyújtás mellett
hontalanság elleni küzdelem elve	ismeri a hontalanság elleni küzdelem elvének tartalmát és megjelenését a magyar szabályozásban	felismeri a hontalanság elleni küzdelem elvének érvényesülését (megsértését) a hatályos jogban, vagy általa nem ismert normaszövegben, a hatályos jogot azzal együtt képes értelmezni	elkötelezett az állampolgársági alapelvek érvényesülése mellett
család egységének elve	ismeri a család egysége elvének tartalmát és megjelenését a magyar szabályozásban	felismeri a család egysége elvének érvényesülését a hatályos jogban, vagy általa nem ismert normaszövegben, a hatályos jogot azzal együtt képes értelmezni	
diszkrecionalitás elve	ismeri a diszkrecionalitás elvének	felismeri a diszkrecionalitás	

	tartalmát és megjelenését a magyar szabályozásban	elvének érvényesülését (megsértését) a hatályos jogban, vagy általa nem ismert normaszövegben, a hatályos jogot azzal együtt képes értelmezni	
jogegyenlőség elve	ismeri a jogegyenlőség elvének tartalmát és megjelenését a magyar szabályozásban	felismeri a jogegyenlőség elvének érvényesülését (megsértését) a hatályos jogban, vagy általa nem ismert normaszövegben, a hatályos jogot azzal együtt képes értelmezni	
visszamenőleges hatály tilalma	ismeri a visszamenőleges hatály tilalmának tartalmát és megjelenését a magyar szabályozásban	felismeri a visszamenőleges hatály tilalmának érvényesülését (megsértését) a hatályos jogban, vagy általa nem ismert normaszövegben, a hatályos jogot azzal együtt képes értelmezni	
állampolgárság keletkezése	ismeri az állampolgárság keletkezésének elveit (leszármazási, területi), jogcímeit, alapvető feltételeit, azok jogi jellegét és megjelenését a magyar szabályozásban	el tudja határozni az állampolgárság keletkezését az állampolgárság megszerzésétől, felismeri az állampolgárság keletkezéséhez kapcsolódó elvek érvényesülését a hatályos magyar jogban, a megfelelő információk birtokában el tudja dönteni egy adott személy állampolgársági helyzetét	
állampolgárság megszerzése	ismeri az állampolgárság megszerzésének jogcímeit, azok alapvető feltételeit és jogi jellegét (alanyi jog vagy diszkrecionális jog) a magyar szabályozásban	el tudja határozni az állampolgárság megszerzését az állampolgárság keletkezéstől, felismeri a jogcímek megvalósulását a magyar jogban, a megfelelő információk birtokában el tudja dönteni egy adott személy állampolgársági helyzetét	
állampolgárság megszűnése	ismeri az állampolgárság megszűnésének jogcímeit, azok alapvető feltételeit és jogi jellegét a magyar szabályozásban	felismeri a jogcímek megvalósulását a magyar jogban, a megfelelő információk birtokában el tudja dönteni egy adott személy állampolgársági helyzetét	
nemzetiségek	ismeri a nemzetiségek jogi fogalmának alapvető elemeit és az elismerés alapvető feltételeit, jellegét		elkötelezett a nemzetiségek alkotmányos státusának, egyenjogúságának védelme mellett
nemzetiségi jogok	érti a nemzetiségi jogok rendszerét (egyéni és kollektív jogok) és jogi jellegét az identitásvállalás szabadsága alapján		elkötelezett a nemzetiségi jogok érvényesülése mellett
a demokratikus hatalomgyakorlás	ismeri a képviseleti és közvetlen hatalomgyakorlás fogalmát,	képes egy konkrét közjogi eset, probléma kontextusában	elkötelezett az egyes hatalomgyakorlási

formái	egymáshoz való viszonyát a magyar alkotmányos rendszerben	értékelni a képviseleti és közvetlen hatalomgyakorlás viszonyát	formák alkotmányos funkcióknak megfelelő alkalmazása mellett
a pártok alkotmányos funkciója	érti a pártok és a többpártrendszer szerepét a demokratikus hatalomgyakorlásban		elkötelezett a többpártrendszer mellett
választójog	ismeri a választójog fogalmát (aktív és passzív választójog) és jogi jellegét		
a választójog feltételei	ismeri az az egyes választás- (népszavazás-) típusokhoz kapcsolódó választójogi feltételeket és azok igazolásait a magyar alkotmányos rendszerben	képes egy konkrét esetben eldönteni, hogy egy személy részt vehet-e az adott választáson / népszavazáson	
a választójogból kizáró okok	ismeri a választójogból kizáró okokat, valamint azok igazolásait és korlátait a magyar alkotmányos rendszerben	képes egy konkrét esetben eldönteni, hogy egy személy részt vehet-e az adott választáson / népszavazáson	
választási alapelvek	ismeri a választási alapelvek funkcióját a választási rendszerek kialakításában, valamint az egyes alapelvek jelentéstartalmát és érvényesülését a magyar alkotmányos rendszerben	képes felismerni és megítélni, hogy a választási rendszerek egyes szabályai hogyan biztosítják az alapelvek érvényesülését; képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a választási alapelvek érvényesülése tükrében	elkötelezett a választási alapelvek érvényesülése mellett
a választójog általánossága	ismeri a választójog általánossága fogalmának jelentéstartalmát, a kapcsolódó követelményeket és alkotmánybírói gyakorlatot	képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a választójog általánosságának érvényesülése tükrében	
a választójog egyenlősége	ismeri a választójog egyenlősége fogalmának jelentéstartalmát, a kapcsolódó követelményeket és alkotmánybírói gyakorlatot	képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a választójog egyenlőségének érvényesülése tükrében	
a szavazás közvetlensége	ismeri a szavazás közvetlensége fogalmának jelentéstartalmát, a kapcsolódó követelményeket alkotmánybírói gyakorlatot	képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a szavazás közvetlensége érvényesülése tükrében	
a szavazás titkossága	ismeri a szavazás titkossága fogalmának jelentéstartalmát, a kapcsolódó követelményeket és alkotmánybírói gyakorlatot	képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a szavazás titkossága érvényesülése tükrében	
szabad választás	ismeri a szabad választás fogalmának jelentéstartalmát, a kapcsolódó követelményeket és alkotmánybírói gyakorlatot	képes egy általa nem ismert normaszöveget értékelni a szabad választás érvényesülése tükrében	
választási rendszerek	ismeri a választási rendszerek típusait (többségi, arányos, vegyes), azok jellemzőit, a választási rendszerekhez kapcsolódó alkotmányos követelményeket	képes felismerni, hogy egy általa nem ismert normaszöveg mely választási rendszer-típushoz sorolható	
országgyűlési	ismeri a magyar szabályozás fő	a magyar szabályozás alapján	

választások	elemeit (jelöltállítás, mandátumkiosztás egyéni választókerületben, töredékszavazatok, pártlisták és nemzetiségi listák állítása, parlamenti küszöb)	képes egy eset kontextusában állást foglalni egy, az országgyűlési választásokhoz kapcsolódó jogi kérdéstről	
önkormányzati választások	ismeri a magyar szabályozás fő elemeit (jelölt- és listaállítás, mandátumkiosztás, töredékszavazatok, kompenzáció) a polgármesterek választása, a 10.000 lakos alatti települések-, a 10.000 lakos feletti települések, a megyei közgyűlések és a Fővárosi Közgyűlés választás vonatkozásában	a magyar szabályozás alapján képes egy eset kontextusában állást foglalni egy, az önkormányzati választásokhoz kapcsolódó jogi kérdéstről	
európai parlamenti választások	ismeri a magyar szabályozás fő elemeit (listaállítás, választási küszöb, mandátumkiosztás) az európai parlamenti választás vonatkozásában	a magyar szabályozás alapján képes egy eset kontextusában állást foglalni egy, az európai parlamenti választásokhoz kapcsolódó jogi kérdéstről	
a közvetlen demokrácia intézményei	ismeri a közvetlen demokrácia fő intézményeit (népszavazás, népi vétő, népi kezdeményezés) és el tudja határolni őket egymástól		
népszavazás	ismeri a népszavazás fő típusait és a magyar szabályozás fő elemeit (kezdeményezés, hitelesítés, elrendelés, érvényesség és eredményesség, kötőerő, jogorvoslatok) az országos és helyi népszavazás vonatkozásában	a magyar szabályozás alapján képes népszavazással kapcsolatos esetet elemezni, állást foglalni az ahhoz kapcsolódó jogi kérdésekről	
európai polgári kezdeményezés	ismeri az európai polgári kezdeményezés szabályozásának fő elemeit (kezdeményezés, joghatás)		
a különleges jogrend	ismeri a különleges jogrend alkotmányos funkcióját és az ahhoz kapcsolódó alkotmányos garanciákat	képes egy általa nem ismert normaszöveget elemezni és értékelni a különleges jogrendhez kapcsolódó alkotmányos garanciák érvényesülése tükrében	
a magyar alkotmányos rendszer keletkezésének története	ismeri a rendszerváltás utáni magyar alkotmányosság történeti előzményeit, ismeri az 1989-2011 közötti alkotmányozási és alkotmánymódosítási folyamatokat, valamint az Alaptörvény elfogadásának körülményeit		